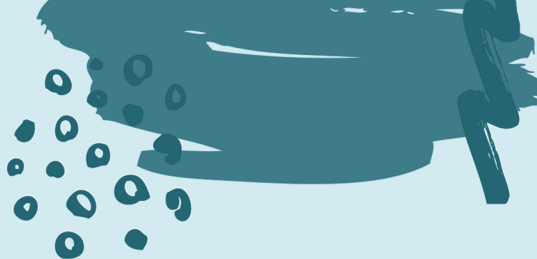


Multidisciplinarno istraživanje u okviru projekta **Mortar Design for Conservation – Danube Roman Frontier 2000 Years After (MoDeCo2000)** – DIZAJN MALTERA ZA KONZERVACIJU – RIMSKA GRANICA NA DUNAVU 2000 GODINA KASNIJE se zasniva na povezivanju arhitektonskog i arheološkog konteksta, načina eksploatacije i obrade sirovina, kao i tehnologije izrade građevinskih materijala.

Istraživanje se sprovodi uz podršku **Fonda za nauku Republike Srbije, PROMIS, #6067004, MoDeCo2000.**



Nakon prikupljanja uzoraka antičkih maltera i građevinskih sirovina na terenu, odvija se njihovo **laboratorijsko ispitivanje**, a zatim sledi **naučna interpretacija** dobijenih rezultata, u cilju **pripreme konzervatorskih maltera** koji se zatim direktno **primenjuju na ispitanim spomenicima**.



Tim projekta MoDeCo2000 okuplja **stručnjake iz društveno-humanističkih nauka, inženjerstva i prirodnih nauka** u oblasti istraživanja i zaštite kulturnog nasleđa. Šest članova, obrazovanih u pet različitim struka – arhitektura, arheologija, geologija, hemija i tehnologija, već dugo rade u multidisciplinarnim timovima, kroz istraživanje istorijskih i savremenih građanih struktura, sirovina i materijala, na terenu i u laboratoriji. Članovi dolaze iz tri institucije, u svojoj osnovi naučne, ali različito primarno orijentisane u praksi – na istraživanja, pedagoški rad i rad sa privredom. Projekat zajednički sprovode u periodu od 2020. do 2022. godine **Arheološki institut Beograd, Tehnološki fakultet Novi Sad Univerziteta u Novom Sadu i Institut za ispitivanje materijala (Institut IMS).**



dr Emilija Nikolić,
rukovodilac projekta

dr Mladen Jovičić



dr Snežana Vučetić

dr Jonjaua Ranogajec



Ljiljana Miličić

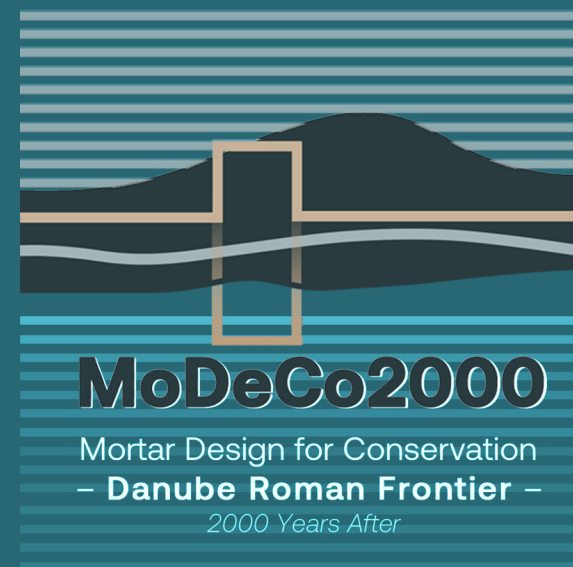
Ivana Delić-Nikolić

#MoDeCo2000#ourMoDeCo2000
#Promis#FondZaNauku
web-sajt: modeco2000.com
our-modeco2000.com
e-pošta: modeco2000@ai.ac.rs



@MoDeCo2000
@ФондзанаукуРепубликеСрбије

Za sadržinu ove publikacije je isključivo odgovoran projekat MoDeCo2000 i ona ne izražava stavove Fonda za nauku Republike Srbije.



U periodu od jula do avgusta 2020. godine izvršena su **uzorkovanja rimskih maltera** na dostupnim arheološkim lokalitetima i nalazištima koja se nalaze na preliminarnoj listi Uneskovke Liste svetskog nasleđa, pod imenom „**Granice Rimskog carstva – Dunavski limes u Srbiji**“.



Naučni izazov sa kojim se projekat susreće je otkriće **zaboravljenih znanja** o građevinskim materijalima i tehnologijama, koje su bile upotrebljavane u toku rimskog perioda na teritoriji današnje Srbije.



ČORTANOVC
AD HĒRCŪLAE

MoDeCo2000 doprinosi savremenom građevinarstvu **promocijom upotrebe tradicionalnih tehnologija i održivog korišćenja prirodnih resursa** uz unapređenje života lokalnih zajednica.

BEOGRAD
SINGIDUNUM

SLANKAMEN
ACUMINCUM



Predloženi dizajn maltera bi trebalo da doprinese **prekidu upotrebe cementnog maltera prilikom konzervacije u Srbiji**. Njegova delimična zamena upotrebom krečnog maltera trebalo bi da postane i sastavni deo održive savremene izgradnje.

VIŠNJICA
AD OCTAVUM

RAM
LEDERATA

SELO KOSTOLAC
VIMINIACIUM



Savremena tehnička oprema u toku istraživanja projekta MoDeCo2000 doprinosi novim otkrićima i unapređivanju dizajna novih maltera za konzervaciju.

Osnovni cilj je doprinos razvoju **multidisciplinarnog naučnog znanja** o istorijskim građevinskim materijalima i tehnologijama uz podršku održivoj zaštiti i upotrebi predela iz rimskog perioda na teritoriji naše zemlje.

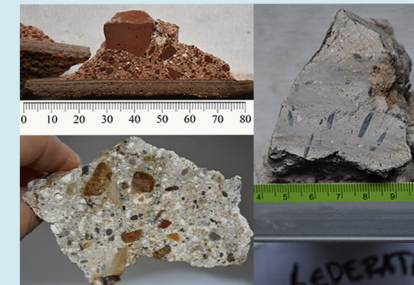


Projekat ima **specifične ciljeve**, među kojima je razvoj **naučne baze podataka** iz oblasti arheologije, arhitekture, nauke o konzervaciji, tehnologije, geologije i hemije. Naše ideje su zasnovane na dizajnu i testiranju krečnih maltera za konzervaciju, baziranih na lokalnim sirovinama i tehnologijama proizvodnje u svrhu **dugoročne zaštite spomenika duž rimskog limesa**.

Jedan od ciljeva projekta je **promocija konzervacije kao nauke među studentima** različitih usmerenja i pokušaj njenog uvođenja u fakultetske programe. Logo projekta MoDeCo2000 izradili su studenti Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

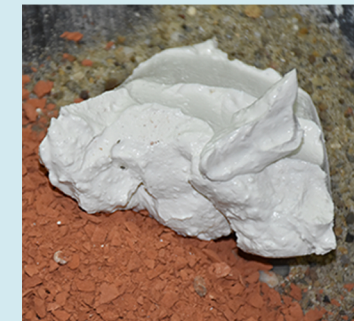


Tim projekta MoDeCo2000 radi na kreiranju **seta konzervatorskih preporuka i mera zaštite** za očuvanje budućeg Uneskovog dobra "Granice Rimskog carstva – Dunavski limes u Srbiji", kao dela nominacionog dosjea za Uneskovu Listu svetskog nasleđa, na osnovu smernica ICOMOS-a. Istraživanja na teritoriji srpskog dela nekadašnjeg dunavskog limesa mogu se **proširiti i na druga rimska nalazišta**, ali i na ona iz kasnijih istorijskih perioda, kako u Srbiji, tako i u regionu.



U procesu terenskog istraživanja prikupljeno je **više od 100 različitih uzoraka maltera**, koji su dalje prošli kroz **različite laboratorijske analize**.

U **laboratorijama** se sprovodi čitanje istorije izgradnje antičkih struktura kroz ispitivanje upotrebljenih materijala, kao i **priprema mešavina maltera** uz pomoć kojih će se, kroz procese konzervacije, građevine sačuvati za budućnost.



ČEZAVA
NOVAE

MIROČ
GERULATA



KARATAŠ
DIANA / ZANES

KOSTOL
PONTES

RTKOVO, GLAMIJA

BRZA PALANKA
EGETA

MIHAJLOVAC, MORA VAGEI

PRAHOVO
AQUAE

RADUJEVAC, ČETAČE

#MODECO2000